

Fractie Progressief Westerveld
t.a.v. mevrouw J. Staalman
Raadhuislaan 1
7981EL Diever

Datum
4 juli 2023

Zaaknummer
331030

Uw brief
15 juni 2023

Uw kenmerk

Onderwerp
Beantwoording schriftelijke vragen (art.45 RvO) over het stroomverdeelstation in Vledder

Geachte mevrouw Staalman,

Met deze brief geeft het college antwoord op de schriftelijke vragen die op 15 juni 2023 door de fractie van Progressief Westerveld aan het college zijn gesteld over een door Enexis te bouwen stroomverdeelstation in Vledder.

Inleiding

Ten eerste wil PW beginnen met een aantal vragen te stellen over het participatiebeleid in relatie tot het stroomverdeelstation. Vragensteller beseft dat op het moment van indienen van de vragen de participatieverordening gemeente Westerveld nog niet formeel door de raad is vastgesteld. Gezien het lange voortraject en het feit dat deze verordening in juni 2023 voor besluitvorming geagendeerd is, gaat PW ervan uit dat bij het college wel de wil bestaat om naar de letter en de geest van de verordening en alle eerdere verwante vastgestelde stukken te handelen.

De startnotitie ontwikkeling participatiebeleid is vastgesteld op 1 februari 2022. In deze startnotitie wordt onder punt 6.1 de definitie van inwonersparticipatie gegeven: *op initiatief van de gemeente inwoners in een vroegtijdig stadium betrekken bij de ontwikkeling, uitvoering besluitvorming en evaluatie van beleid, projecten en programma's*.

In de participatieverordening is deze definitie in artikel 1 verder uitgewerkt en wordt onder inwoner verstaan: ingezetene van de gemeente Westerveld. En onder belanghebbende: betrokkene die een rechtstreeks belang heeft bij betreffende onderwerp/project, waaronder inwoners (al dan niet als ingezetene van Westerveld), ondernemers / bedrijven, verenigingen, maatschappelijk organisaties en andere overheden.

Op 9 mei 2023 heeft het college van burgemeester en wethouders het principebesluit genomen om medewerking te verlenen aan de bouw van een nieuw stroomverdeelstation ten zuiden van de Wellegiesweide. Voor de keuze uit verschillende locaties is door de gemeente aan het bestuur van Dorpsbelang Vledder gevraagd naar hun voorkeurslocatie. Dit bleek de groenzone te zijn en dit advies is door het college overgenomen.

Het gaat hier om de bouw door Enexis van een fors stroomverdeelstation dat in een periode van 5 tot 6 jaar gaat bestaan uit vier gebouwen met een hoogte van 4 tot 5 meter met een netto oppervlakte van

176 vierkante meter, dit is zonder de benodigde ruimte tussen en om de gebouwen. Na ambtelijke navraag blijkt het benodigde perceel totaal een oppervlakte te hebben van ca. 627 m². Volgens de brief van 9 mei 2023 van de gemeente aan Enexis wordt het stroomverdeelstation fors en heeft het een forse impact.

In bijlage 2 van de participatieverordening staan activiteiten die door de gemeenteraad zijn aangewezen voor verplichte participatie. Onder 6.2 valt daar aanleg, wijziging en/of reconstructie van infrastructuur voor elektriciteitsvoorziening, telecommunicatie, olie- en gaswinning, indien sprake is van bovengrondse hoofdleidingen en/of meer dan 100m² aan bouwwerken wordt toegevoegd.

Vraag 1

Gezien het netto bouwoppervlak van 176 m² van het stroomverdeelstation is het college het dan met PW eens dat hier een participatietraject verplicht is?

Antwoord: Ja, dit project zou volgens het college in aanmerking komen voor verplichte participatie.

Vraag 2a

Het stroomverdeelstation wordt groot en heeft een forse impact. De locatiekeuze is gemaakt zonder dat belanghebbenden en inwoners zijn betrokken bij de locatiekeuze.

Vindt het college heeft zij voldaan heeft aan het participatievereiste: de inwoners in een vroegtijdig stadium betrekken bij de ontwikkeling van projecten en besluitvorming?

Antwoord: Ja, het college is van mening dat zij door het vroegtijdig betrekken van een partij als Dorpsbelang Vledder, handelt in de geest van de participatieverordening.

Vraag 2b

Wat verstaat het college onder het begrip “vroegtijdig stadium” zoals dit in de participatieverordening wordt genoemd in relatie tot het genomen locatiebesluit?

Antwoord: Dit project bevindt zich in de fase van het principeverzoek. Dat is de fase waarin een initiatiefnemer met een idee rondloopt en wil weten of het college aan dat idee wil meewerken. Onder de Omgevingswet is dit de fase “verkennen initiatief”. Dit is de eerste fase in een ontwikkeling in de fysieke leefomgeving.

Vraag 3

Is het college van mening dat bestuursleden van een vereniging geheel in de plaats kan treden van de begrippen “belanghebbenden” en “inwoners” in het kader van de participatieverordening. Zo niet, waarom heeft het college dan alleen de bestuursleden van de vereniging Dorpsbelang Vledder betrokken bij de locatiekeuze?

Antwoord: In de verkennende fase van een principeverzoek kan met een partij als Dorpsbelang voldoende worden opgehaald om tot een zorgvuldig besluit te komen.

Vraag 4a

Wat vindt het college van het feit dat belanghebbenden en inwoners niet door de gemeente, Enexis of Dorpsbelang zijn geïnformeerd over de komst van een groot stroomverdeelstation in Vledder en dat zij

dit nu horen via artikelen in o.a. het Dagblad van het Noorden, de Meppeler Courant, Drimble enz. naar aanleiding van mondelinge vragen van PW?

Antwoord: *In de ogen van het college verdient het de voorkeur dat inwoners als eerste door Enexis worden geïnformeerd. Echter de besluitvorming is openbaar. Dan kan het gebeuren dat belanghebbende of inwoners via andere kanalen al op de hoogte zijn.*

Vraag 4b

Is deze vorm van communicatie naar inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden in lijn met de op 1 februari 2022 unaniem door de raad aangenomen motie van de VVD en PW, samengevat als "communicatie en participatie"?

Antwoord: *Ja, het feit dat het college aan Enexis, als initiatiefnemer, vraagt om voor dit project een passend communicatieplan op te stellen, past bij de oproep in de motie om te kijken naar diverse manieren van communicatie en participatie.*

Vraag 4c

Is dit nu het voorbeeld van de grote waarde die het college hecht aan "een zorgvuldige communicatie met de omgeving" zoals gemeld in de brief (9 mei 2023) van de gemeente aan Enexis?

Antwoord: *Enexis heeft van het college de door de raad vastgestelde "Handreiking participatie voor initiatiefnemers/ vergunningaanvragers" ontvangen. Daarbij is opgemerkt dat wij dit project zien als een project waarvoor participatie verplicht is, en dat Enexis een communicatieplan moet opstellen dat de acties bevat die bij deze categorie projecten horen.*

Vraag 5

De gemeente zegt op pagina 2 in de brief aan Enexis, dat de impact van het stroomverdeelstation fors is. Kan het college uitleggen wat onder het begrip "forse Impact" moeten worden verstaan?

Antwoord: *Het college spreekt hier over forse impact, omdat het project een omvang heeft waardoor het in aanmerking zou komen voor verplichte participatie. Maar, ook omdat gebouwen en oppervlakte groter zijn dan de 'reguliere' nutsgebouwen. En, omdat dit project een uitvoeringstermijn van meerdere jaren heeft.*

Vraag 6

Op pagina 1 van het principebesluit spreekt het college over een locatie die naar de toekomst toe ook voldoende ruimte biedt voor uitbreiding. Betekent dit dat naast de vier geplande gebouwen er in de toekomst nog meer gebouwen op deze locatie komen. Zo nee, kan het college dit garanderen?

Antwoord: *Het college is in dit geval niet de initiatiefnemer. Het college kan daarom niks garanderen.*

Vraag 7

Op pagina 2 van het principebesluit zegt het college dat de bosrandlocatie niet de voorkeur had van het bestuur van Dorpsbelang vanwege de wandel- en verblijfskwaliteit. De voorkeurslocatie van Dorpsbelang, de groenzonelocatie is een parkje dat de gemeente vorig jaar heeft ingericht als ecologisch gebied en daartoe heeft ingezaaid met meerjarige bloemen voor een betere leefomgeving voor insecten vogels en kleine zoogdieren. Deze locatie ligt dwars over het wandelpad dat deel uitmaakt van het wandelnetwerk van het Recreatieschap Drenthe.

Wat vindt het college van de wandel- en verblijfskwaliteit van de groenzonelocatie?

Antwoord: *Het college beseft dat een stroomverdeelstation in enige mate afbreuk doet aan de kwaliteiten van de groenzone, en op de plaats komt van een wandelpad. Maar, rondom deze groenzone*

liggen meer wandelpaden, waardoor wandelen hier mogelijk blijft. Daarbij zal er in het vervolgproces aandacht zijn voor nieuwe aanplant rondom het stroomverdeelstation.

Vraag 8

Door een stedenbouwkundige van Het Oversticht is een voorkeur uitgesproken voor de bosrandlocatie. Deze locatie is besloten en het stroomverdeelstation is hier al redelijk landschappelijk ingepast. Tijdens het vragenuur van 30 mei jl. is gebleken dat de groenzonelocatie niet stedenbouwkundig is beoordeeld. Is het college bereidt om ook deze groenzonelocatie ter beoordeling aan Het Oversticht voor te leggen. En wil het college de bevindingen van Het Oversticht met de gemeenteraad delen?

Antwoord: *Het Oversticht heeft aangegeven dat een locatie die van zichzelf al enigszins besloten is, de voorkeur geniet boven een locatie op de open Wellegiesweide. Zowel de locatie in de bosrand als de locatie in de groenzone zijn van zichzelf al enigszins besloten. Nu de locatie in de groenzone de voorkeur heeft van Dorpsbelang Vledder, en het college gewicht geeft aan dat advies van Dorpsbelang, ziet het college geen aanleiding om aan Het Oversticht te vragen om over deze locatie te adviseren.*

Vraag 9

De voorkeurslocatie in de groenzone heeft volgens het collegebesluit geen direct omwonenden.

Google Maps laat zien dat:

- op minder dan 100 meter van deze locatie de eerste woningen aan de Lijnland staan
- op minder dan 50 meter de eerste stenen woning van recreatiecentrum de Adelhof staat
- de locatie bijna direct grenst aan het kampeerveld Land van Oost van het Recreatiecentrum de Adelhof.

Wat bedoelt het college met de frase: geen direct omwonenden. Wordt hiermee niet ten onrechte de indruk gewekt dat belanghebbenden en inwoners geen overlast zullen ervaren?

Antwoord: *Omdat, zoals u zelf al aangeeft, de dichtstbijzijnde woningen op ongeveer 100 meter staan, spreekt het college over geen direct omwonenden. Met deze woorden wil het college niet de indruk wekken dat belanghebbenden en inwoners geen overlast zullen ervaren, maar enkel duiden dat deze locatie verder van de woningen af ligt dan de locatie op de Wellegiesweide.*

Vraag 10

Het college stelt dat vanuit de meest nabije woningen, al dan niet terecht, er geen direct zicht is op de locatie. Waarom rept het college met geen woord over de te verwachte ernstige overlast van laagfrequent geluid door de transformatorstations?

Antwoord: *Of er sprake is van laagfrequent geluid moet nog blijken uit de onderzoeken die nog moeten worden uitgevoerd in het kader van de (vergunning)procedure.*

Inleiding vragen over overlast

Het stroomverdeelstation gaat onder meer uit twee transformatorstations bestaan. Dit zijn beruchte en erkende bronnen van laagfrequent geluid (LFG). In heel Nederland en internationaal zijn er veel zorgen en vooral klachten over de overlast van transformatorstations door LFG.

Volgens het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) is LFG geluid met lage tonen: tonen met een frequentie lager dan 125 hertz (Hz). Kenmerk van deze lage tonen is dat zij moeilijk te dempen zijn en een groot doordringend vermogen, bijvoorbeeld in woningen, hebben. Hoe luid dit

geluid wordt ervaren is individueel en is zeer afhankelijk van omgevingsgeluid. In stedelijk gebied kan LFG grotendeels gemaskeerd worden door omgevingsgeluid van andere frequenties terwijl het LFG in de stilte van een dorp of het platteland, een overweldigende indruk kan geven.

Uit de 'Factsheet laagfrequent geluid' van het RIVM blijkt dat dit geluid moeilijk te meten is en nog veel onbekend is over de gezondheidseffecten die optreden bij blootstelling aan LFG. Wel is erkend dat LFG tot slaapverstoring kan leiden.

Andere klachten die volgens het RIVM gemeld worden in relatie tot LFG: hoofdpijn, concentratieproblemen, geheugenproblemen, verminderde prestaties, hartkloppingen, problemen met hart en/of luchtwegen, duizeligheid en evenwichtsverlies.

Vraag 11

Is het college het met PW eens dat extra voorzichtigheid is geboden bij het toepassen van algemene normen voor geluidsoverlast op deze locatie, gezien de stilte van een plattelandsdorp, vlak bij woningen en een kampeerveld waar tentdoek en caravanwanden geen enkele bescherming bieden tegen LFG?

Antwoord: *Uit de verschillende (milieu)onderzoeken die Enexis moet uitvoeren, zal blijken hoe deze situatie zich verhoudt tot de normen. Pas dan kan een standpunt over de aanvaardbaarheid worden ingenomen.*

Vraag 12

Voelt het college zich verantwoordelijk om belanghebbenden en inwoners vanuit het voorzorgsbeginsel te beschermen tegen overlast door bijvoorbeeld laagfrequent geluid en elektromagnetische straling?

Antwoord: *Hiervoor wijzen wij op het antwoord bij vraag 11.*

Inleiding vragen voorzorgsbeginsel

Het voorzorgsbeginsel houdt in dat de overheid maatregelen kan nemen als er gegronde redenen zijn om te vrezen dat activiteiten negatieve gevolgen kunnen hebben. Het gaat bijvoorbeeld om veiligheid maar ook vaak om gezondheid.

De Omgevingswet geeft de opdracht om het voorzorgsbeginsel af te wegen tegen andere belangen.

Het speelt een rol in de vrije beslissruimte. De gemeente maakt hierbij een weging van belangen tussen de initiatiefnemer (Enexis) en de gezondheid van belanghebbenden en inwoners.

Het position paper 'Samenwerken aan de gezonde leefomgeving' is de VNG-agenda waarmee de VNG in 2022-2023 de bewustwording en beleidsvorming over de gezonde leefomgeving bij gemeenten onder de aandacht brengt. De VNG streeft naar *health in all policies* (geïntroduceerd door de WHO): gezondheid in alle beleidsdomeinen.

Volgens de VNG legt de zachte waarde gezondheid het vaak af tegen de harde waarden als financieel-economische belangen.

Vraag 13

Laat het college in belangenafweging van belanghebbenden en inwoners versus Enexis de bescherming van de gezondheid zwaarder wegen dan het belang van Enexis om op de voor hen makkelijkste en goedkoopste locatie het forse stroomverdeelstation te bouwen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: *Het college weegt alle belangen zorgvuldig. Daarom hebben wij niet alleen Enexis gehoord, maar ook Dorpsbelang Vledder.*

Vraag 14

In Amsterdam onderzoeken gemeente en Liander samen de mogelijkheid om het stroomverdeelstation Uilenburg te verplaatsen zodat dit minder overlast geeft. Hiervoor moeten weliswaar kabels verlegd en verlengd worden. Vaak blijkt dat de kosten die dit met zich meebrengt opwegen tegen de kosten van extra en vaak nauwelijks effect sorterende geluidwerende maatregelen om de omgeving te beschermen tegen LFG met gezondheidswinst voor de omgeving.

Diverse inwoners van Vledder zien de oude gemeentewerf als betere locatiekeuze.

Is het college bereidt om met Enexis in gesprek te gaan om te kijken of deze locatie (of een andere), met het eventueel verleggen van kabels, een optie is?

Antwoord: *Enexis zal dit project, in de planologische procedure en in de omgevingsvergunning procedure, moeten onderbouwen. Milieutechnische en gezondheidsvragen horen daar ook bij. Als blijkt dat deze locatie niet haalbaar is, dan zal mogelijk gezocht moeten worden naar een andere locatie.*

Wij gaan er vanuit uw vragen hiermee naar tevredenheid te hebben beantwoord.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

D. Bruijn-van den Berg
secretaris

H. Jager
burgemeester